

Sygn. akt VIII Gz 128/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Barbara Jamiołkowska

Sędzia: SO Elżbieta Kala (spr.)

Sędzia: SO Marek Tauer

po rozpoznaniu sprawy w dniu 20 grudnia 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

na skutek zażalenia H. K. (1) na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 7 października 2013 r., sygn. akt. BY XIII Ns – Rej. KRS 9024/13/895

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale trzy właściwe podpisy

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w osobie referendarza sądowego rozstrzygnął o wpisie co do zmian w statucie (...) w B. przyjętych na Walnym Zgromadzeniu Członków w dniach 4, 6, 10, 12, 17 oraz 19 czerwca 2013 r.

W piśmie z dnia 13 września 2013 r. H. K. (1) wniósł o doręczenie mu przedmiotowego postanowienia, wskazując, iż wprowadzenie zmian do statutu dotyczy jego praw jako członka spółdzielni.

Przedmiotowe pismo Sąd Rejestrowy rozpoznał jako wniosek o dopuszczenie H. K. (1) do udziału w sprawie w charakterze uczestnika i zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 października 2013 r. o wniosku tym rozstrzygnął odmownie.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż w sprawie niniejszej, w stosunku do wnioskodawcy nie zachodzą przesłanki z art. 510 § 1 kpc. Sąd Rejestrowy powołując się na liczne i aktualne orzecznictwo ocenił, iż w sprawach, w których przedmiotem rozpoznania jest zarejestrowanie zmian statutu podjętych uchwałą stosowanego organu spółdzielni, zainteresowanym jest w takim wypadku wyłącznie osoba prawna, nie zaś poszczególne jej członkowie.

Sąd I instancji uwypuklił przy tym przysługujące każdemu członkowi spółdzielni uprawnienie do wytoczenia w określonym terminie powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały walnego zgromadzenia z powodu jej sprzeczności z ustawą lub uchylające uchwałę sprzeczną z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzącą w interesy spółdzielni albo mającą na celu pokrzywdzenie jej członka, ma moc względem wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkich jej organów. Jak podkreślił Sąd I instancji, w niniejszej sprawie nie zostało wykazane ani też podniesione, że stanowiąca podstawę wpisu uchwała walnego zgromadzenia członków spółdzielni została zaskarżona i prawomocnie uchylona. Nadto Sąd

Rejestrowy badając z urzędu zgodność z prawem kwestionowanej uchwały nie znalazł podstaw do odmowy dokonania przedmiotowego wpisu.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł H. K. (1) domagając się jego zmiany lub uchylecia. W uzasadnieniu skarżący podnosił, iż dokonane zmiany w statucie dotyczą skarżącego jako członka Spółdzielni oraz są one niezgodne z obowiązującymi przepisami art. 4 ust. 4¹ pkt 2 i art. 6 ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 15 grudnia 2000 r. Skarżący podkreślił ponadto, iż jest świadom przysługujących mu środków prawnych w postaci zaskarżenia uchwały walnego zgromadzenia członków spółdzielni zgodnie z art. 42 § 2 prawa spółdzielczego, jednakże jego zastosowanie w ocenie skarżącego, byłoby niecelowe ze względu na długość potencjalnego postępowania prowadzonego na tej podstawie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 510 § 1 kpc zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania, może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem. Na odmowę dopuszczenia do wzięcia udziału w sprawie przysługuje zażalenie.

Zastosowanie powyższego przepisu w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do członków osoby prawnej było już przedmiotem licznych rozstrzygnięć w orzecznictwie sądów powszechnych; rozważania co do jego niedopuszczalności poczynił również i Trybunał Konstytucyjny, na tle postanowienia o odrzuceniu skargi konstytucyjnej co do zgodności art. 510 § 1 kpc z określonymi przepisami Konstytucji (por. Postanowienie TK z dnia 20 lutego 2013 r., sygn. akt Ts 221/12).

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 października 2000 r. (sygn. III CZP 20/00) zainteresowanym w sprawie, a więc jedynie ewentualnym czy też potencjalnym uczestnikiem postępowania nieprocesowego, jest każdy czyich praw dotyczy wynik postępowania. Musi to być jednak interes prawny w postępowaniu nieprocesowym – nie zaś interes emocjonalny, gospodarczy czy czysto faktyczny – wynikający z pewnych zdarzeń prawnych, które wywołują konieczność uregulowania wiążących się z nimi stosunków prawnych i rodzą obiektywną potrzebą wszczęcia postępowania lub wzięcia w nich udziału.

Nadto, jak trafnie zauważył Sąd I instancji, wypowiedział się również Sąd Najwyższy konstatając na tle rozważań odnoszących się do związku zawodowego, iż brak jest podstaw do uznania poszczególnego członka organizacji związkowej za zainteresowanego w sprawie w rozumieniu art. 510 § 1 kpc ze względu na charakter postanowień statutowych, normujących sytuację prawną i zasady działania organizacji jako całości, nie zaś poszczególnego jego członka. Tym samym jedynym zainteresowanym w sprawie może być organizacja związkowa, reprezentowana przez odpowiednio upoważniony organ (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 1986 r., I PRZ 7/89, OSNC 1987/12/207).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, również i w tym wypadku uznać należy iż skarżącemu jako członkowi spółdzielni nie przysługuje możliwość wstąpienia do niniejszego postępowania w charakterze uczestnika. Orzekanie o kwestii wpisu zmian w rejestrze nie kształtuje bowiem bezpośrednio praw i obowiązków skarżącego. Jedynym adresatem orzeczenia o wpisie tych zmian jest tu (...) w B., co znajduje podstawę w przepisach szczególnych stanowiących o legitymacji postępowaniu rejestrowym w postaci art. 694³ § 1 i 2 kpc.

Tym samym uznać należy, iż w niniejszym postępowaniu uczestnikiem postępowania na podstawie art. 510 § 1 kpc może być jedynie powołana spółdzielnia. Skarżący natomiast, będąc członkiem spółdzielni swą dezaprobatę względem przedmiotowych uchwał wyrazić mógł w dwojaki sposób, przejawiający się w sprzeciwie podczas głosowania na walnym zgromadzeniu oraz wytoczeniu powództwa zgodnie z art. 42 § 4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U.2003.188.1848 j.t.).

W tym miejscu zauważyć trzeba, iż w sprawie niniejszej toczącej się w odniesieniu do zażalenia skarżącego na odmowę dopuszczenia do udziału w postępowaniu, przedmiotem badania Sądu Okręgowego była jedynie dopuszczalność zastosowania art. 510 § 1 kpc w stosunku do skarżącego jako członka spółdzielni. W gestii niniejszego Sądu nie leży zatem rozstrzygnięcie o zgodności z prawem powołanych przez skarżącego uchwał walnego zgromadzenia członków spółdzielni, czego zdaje się domagać skarżący.

Do dokonania kontroli tej, zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U.2013.1203 j.t.) zobligowany był jednak Sąd Rejestrowy orzekający o zarejestrowaniu zmian w statucie spółdzielni, również pod kątem zgłaszanych przez skarżącego sugestii, wyrażonych w piśmie z dnia 31.07.2013 r. (k. 8090 akt).

Jedynie na marginesie wskazać należy, iż Sąd ten w myśl art. 23 ust. 1 może badać wyłącznie zgodność dokumentów pod względem treści i formy z przepisami prawa, jak również uchwały z umową lub statutem, nie jest natomiast uprawniony do badania jej zgodności z dobrymi obyczajami oraz formułowania oceny, czy godzi ona w interesy spółki lub czy ma na celu pokrzywdzenie wspólnika czy członka spółdzielni (por. Agnieszka Michnik, Komentarz do art. 23 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, LEX stan prawny: 1.06.2013 r.). Tak wąski zakres kontroli powodowany jest koniecznością sprawnego procedowania w sprawach rejestrowych, co zdaje się zresztą zauważać sam skarżący.

Przyznana natomiast Sądowi prowadzącemu postępowanie w oparciu o art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U.2003.188.1848 j.t.) kognicja zezwalająca na kontrolowanie uchwał z ustawami, postanowieniami statutu, dobrymi obyczajami, interesami spółdzielni czy też interesami poszczególnego jej członka, w sposób pełniejszy gwarantuje skarżącemu dochodzenie jego praw. Podkreślić należy, iż skarżący jako członek spółdzielni posiada legitymację do wszczęcia powyższego postępowania, jak jednak wskazuje w zażaleniu świadomie z niej nie korzysta.

Mając na uwadze powyższe rozważania, rozstrzygnięcie Sądu I instancji uznać należało za prawidłowe, zaś zażalenie skarżącego jako nieuzasadnione oddalić, o czym Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o przepis art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.